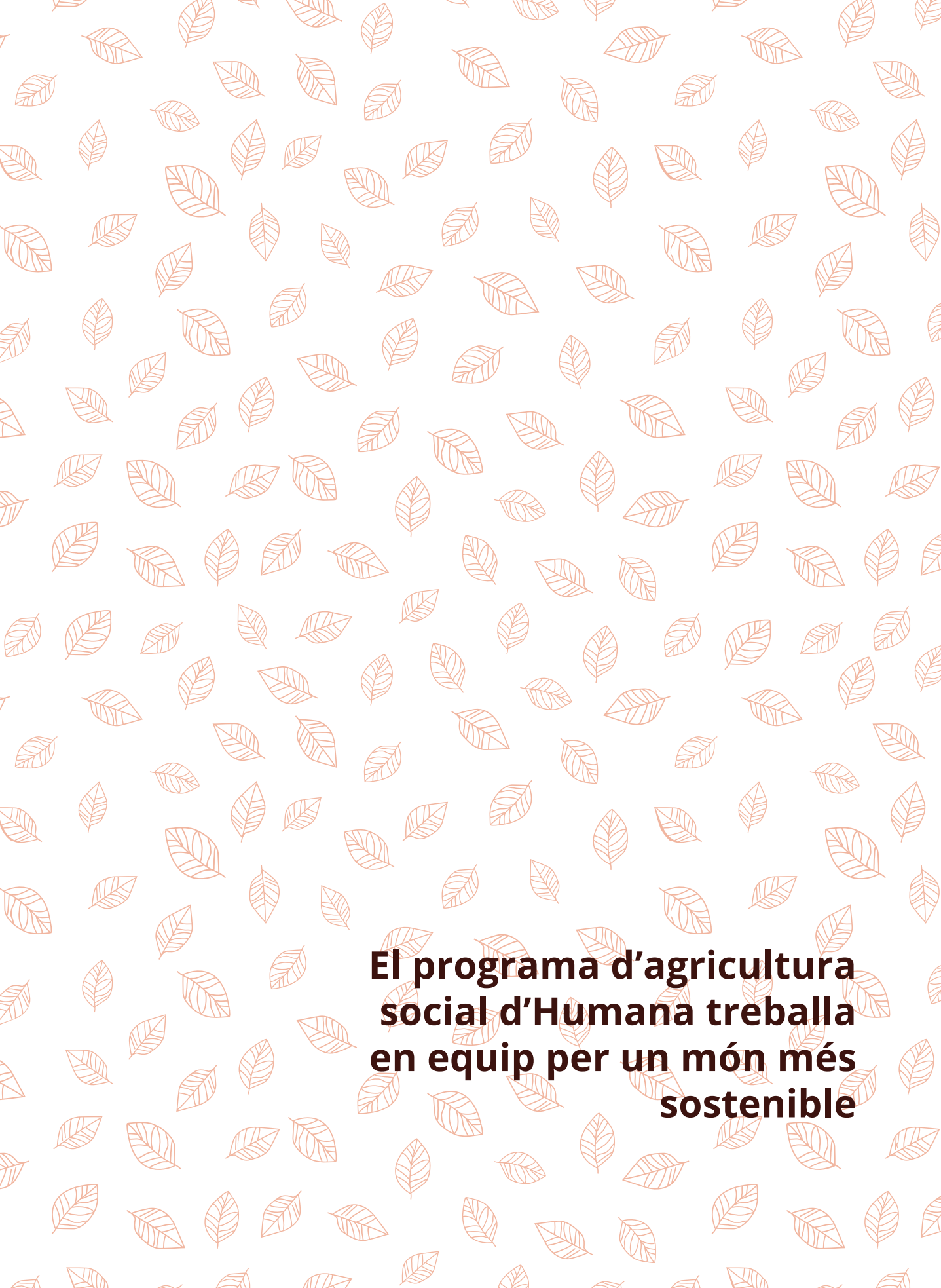

3C conreem el clima i la comunitat

HUMANA
Fundación Pueblo para Pueblo

30 años
1987-2017

El programa d'agricultura social d'Humana treballa en equip per un món més sostenible

L'origen de 3C

El desenvolupament comunitari és un dels eixos dels programes que impulsa Humana. Partint d'aquesta filosofia, des de fa 30 anys implementem programes d'agricultura i desenvolupament rural als països del Sud, per a garantir-ne la seguretat alimentària dels pagesos. Allà impulsem els *Farmers Club* o Clubs d'Agricultors: són agrupacions de 50 persones, la majoria dones, per a promoure-hi l'intercanvi d'informació i experiències. Es basen en un funcionament col·lectiu i els seus integrants aprenen tècniques sostenibles i eficients de conreu i usen tecnologies de baix cost per a millorar la qualitat i quantitat de les seves collites.

L'experiència acumulada en aquests projectes és la base per al programa d'agricultura social i urbana que vam crear al nostre territori al 2014. El seu objectiu era que els usuaris o activistes treballassin un hort on no només conreessin productes ecològics d'autoconsum sinó que també reforcessin les relacions socials entre ells. Ho vam batejar així: **3C Conreem el Clima i la Comunitat**.

El programa va néixer com a prova pilot a Lliçà d'Amunt (Vallès Oriental) i a Leganés (Madrid). Eren dues experiències noves que havien de demostrar la seva eficàcia per a poder ser replicades en altres municipis. L'èxit s'ha materialitzat en un mapa amb horts socials a cinc municipis de Catalunya (Calella, Tordera, Cornellà, Palau-solità i Plegamans i Reus), dos a la Comunitat de Madrid i un a Andalusia.

Els horts no tenen data de caducitat, sí en canvi la permanència dels activistes: dos anys. La primera promoció de Calella ha complert aquest termini i, per això, al desembre del 2017 els hi lliurem els certificats o diplomes de reconeixement de la seva tasca.

3C Calella, situat a la finca de Valldebanador, ha tancat una etapa i inicia una altra amb la segona promoció d'activistes.

Els actors de 3C

Humana coordina i promou la coherència del programa, en finança parcialment les activitats, hi fomenta els valors associats, hi desenvolupa i implementa les activitats i n'assegura el recorregut a llarg termini de la iniciativa, donant-li visibilitat al mateix temps.

El primer pas per a implementar un 3C consisteix en la signatura d'un conveni entre el municipi i la Fundació. El primer cedeix un terreny, l'aigua per a reg, hi instal·la una tanca de seguretat, facilita instal·lacions per a realitzar-ne les sessions formatives en cas d'inclemències meteorològiques i col·labora en la selecció d'activistes. En alguns casos dona suport financer en la compra de materials i subministraments.

La Fundació hi proporciona un tècnic o una tècnica agrícola, s'ocupa de la formació dels activistes i de les eines necessàries per a treballar a les parcel·les. Els nostres tècnics són experts en agricultura ecològica. No només donen suport als activistes en el dia a dia i els formen perquè en el futur puguin aplicar pel seu compte allò que han après, sinó que hi fomenten valors com la responsabilitat, el desenvolupament personal, el treball en equip i la promoció de les relacions, i els faciliten coneixements més amplis sobre nutrició.

Els usuaris són part activa del programa, li dediquen temps i esforç: per això els diem **activistes**. El perfil és variat: qualsevol persona amb inquietuds mediambientals i que desitgi produir-hi hortalisses i verdures ecològiques per autoconsum; persones que vulguin crear llaços amb altres individus de la seva comunitat; que estiguin en situació d'atur o jubilació, o bé derivades de l'àrea de serveis socials dels municipis col·laboradors.

L'hort compta amb una quinzena de places si bé és cert que a cada activista se li recomana disposar d'alguna persona de confiança per a poder assistir a qualsevol sessió de formació en cas que el titular no pugui fer-ho, o per ajudar-li ocasionalment al terreny. Aquesta pràctica resultat molt beneficiosa: on inicialment hi havia un activista ara hi ha una mitjana de tres.

El primer, les persones

Humana va engegar el primer *Farmers Club* o Club d'Agricultors fa tres dècades a Zimbabwe. Des d'aleshores, Humana People to People treballa amb desenes de milers de camperols a nou països d'Àfrica i d'Àsia. Què tenen en comú amb els activistes de 3C a Catalunya? Molt senzill: les persones.

Damiana Conde, la responsable de 3C, ho explica així: "He treballat molts anys a l'Àfrica. Més enllà del color de la pell i de la situació socioeconòmica, tots som persones amb inquietuds similars: volem treure endavant a les nostres famílies i ser feliços".

Ja sigui a Zimbabwe, Xina o Calella, avancem colze a colze amb les persones. La vocació de 3C és treballar en equip per un món més sostenible, donant suport a aquells que desitgen crear comunitat, integrar-se en un projecte local i fomentar l'agricultura ecològica per autoconsum i el respecte pel nostre entorn, així com prendre consciència de la responsabilitat individual respecte a la mitigació del canvi climàtic.

Tots els activistes són veïns de Calella i reconeixen que l'experiència ha estat molt bona: els activistes s'han implicat a fons en el treball de les seves parcel·les i de l'espai comú, han pres consciència sobre la repercussió de la nostra activitat en el clima, han conreat la relació interpersonal entorn de l'hort i s'han beneficiat d'una nutrició sana i d'uns hàbits de vida saludables.

Per a alguns, allò que començà com un entreteniment per a ocupar el temps s'ha convertit en una font de motivació per a mantenir-se actius; per a uns altres ha resultat una teràpia per augmentar l'autoestima. Tots reconeixen els beneficis de l'agricultura ecològica i, per extensió, el sabor i la textura de les verdures conreades per ells mateixos. I per descomptat són una mica més que companys i companyes d'hort: han realitzat tasques en comú i han compartit els moments enriquidors que els ha ofert 3C.

M'emporto l'amistat molt maca que hem fet tots plegats

Francesc Xavier Garcia, 52 anys | Veí de Calella

"Vaig arribar al 3C a través del departament municipal de Serveis Socials. M'ho van proposar i com que la meua família tenia hort, em va encantar la idea. No vaig començar des de zero, és clar, tanmateix segons quines coses no les havia practicades mai. La formació que ens han donat ha estat primordial, tot el que sé ara sobre horticultura és gràcies al nostre tècnic, l'Albert. Re-

conec que no l'he pogut dedicar tot el temps que volia, per això he comptat amb l'ajuda de l'Ahmed Zeghari, un company de l'hort. No cal dir que tot el que hem produït estava molt bo! En general, ha estat tota una experiència, m'ha agradat molt i, si pogués, la repetiria. Estic molt agraït de poder haver estat aquí i també m'emporto l'amistat molt maca que hem fet tots plegats".

A l'hort m'oblido de tot... fins que la família em truca al mòbil per saber quan torno a casa!

Joan Sanguino, 63 anys | Veí de Calella

Vaig ser dels primers activistes en arribar-hi, la primera notícia que hi vaig tenir va ser gràcies a la web de l'Ajuntament, per això els hi vaig demanar de poder accedir-hi i aquí estic des d'aleshores. Ja de petit m'agradava la terra, el meu avi treballava en un cortijo d'Extremadura i jo hi jugava sempre que hi anava. He tingut diverses feines, la darrera de les quals és la de vigilant nocturn en un càmping, que està rodejat de verd i d'arbres... Sempre m'hi he sentit atret, per la natura i la terra! En començar a l'hort tenia uns coneixements mínims, apren-

dre a fer coses noves ha estat un repte i el cert és que l'Albert ens guiat molt bé. La valoració d'aquesta experiència és millor de la que em pensava. La producció ha estat màxima i la qualitat, molt bona. Quan hi vinc, m'oblido de tot... fins que la família em truca per telèfon per saber quan torno a casa. L'experiència ha estat fantàstica i la repetiria de bon grat! Si pogués apuntar-m'hi de nou, ho faria encantat. Per sort, podré continuar amb aquesta passió en un altre terreny i amb els coneixements consolidats dels 3C.

M'encanta veure com creixen les hortalisses!

Juan Muñoz, 70 anys | Veí de Calella

Duia alguns anys intentant accedir a un hort municipal fins que finalment se'm va obrir la porta del 3C. Ja tenia una idea de com treballar la terra, el meu pare tenia un hort, per això l'Albert no havia d'estar a sobre meu i es podia dedicar més a d'altres activistes. Hi vinc cada dia, només n'he fallat un perquè tenia visita al metge, però he vingut fins i tot els diumenges, excepte aquells que la dona volia que anéssim a algun lloc plegats. M'encanta veure com creixen les hortalisses i dur-les a les meves filles, també les re-

partia entre amics del bloc de pisos...i encara me'n sobraven! Jo sóc fuster i sempre m'ha agradat la terra, i jo que he tallat tants trossos de fusta, també gaudeixo tallant les herbes! Venir a l'hort m'entreté molt i, tot i que no hi faci res perquè aquell dia tinc mal a l'esquena, hi vinc igualment. L'experiència ha estat molt maca, hem gaudit de molt bon ambient i em fet bons amics. Realment m'ha omplert i i tinc la intenció de seguir amb aquesta tasca tan maca i tan satisfactòria en algun altre terreny.

Fa dos anys que no comprem verdures al mercat

Dienabou Balde, 42 anys, i Coumba Balde, 45 anys | Veïnes de Calella

Som originàries del Senegal tot i que fa anys que vivim a Calella. Veníem a l'hort amb els nostres nens, ens ajudaven a regar i aprofitaven per jugar, és clar. Quan hi vam arribar derivades des de Serveis Socials, no sabíem res, vam començar des de zero però no ens vam tirar enrere. Hem produït moltes coses, entre elles productes africans com ara okra, napa-ki o folere, i no cal dir que també maduixes, enciam,

patata, pastanaga... El cert és que des que estem al 3C no hem comprat cap verdura al mercat, portem dos anys sense trepitjar una fruiteria. I ara se'ns acaba! Ens agradaria seguir però sabem que no podem, és una pena! En qualsevol cas, estem molt felices d'haver-hi participat, estem molt agraïdes a l'Albert i als Serveis Socials de Calella per haver pogut gaudir i aprendre d'una experiència tan maca.

Estic molt content d'haver-hi participat i d'haver-me activat

Ahmed Mouka, 52 anys | Veí de Calella

Jo he treballat en l'àmbit de l'agricultura a la vinya o recollint olives, així que ja tenia algunes idees quan vaig aterrar a l'hort, tot i que he de reconèixer que he après molt de l'Albert. M'ha agradat molt l'experiència, tot el que he fet ha sigut de bon grat, estic molt content d'haver-hi participat i d'haver-me activat.

He produït moltes verdures per a la meva família i tots em deien que estaven molt bones. La veritat és que ara no puc estar trist perquè no continuem: senzillament no puc creuar-me de braços, he de continuar actiu i seguir treballant.

La verdura de l'hort és tant diferent a la del mercat!

Ahmed Zeghari, 65 anys | Veí de Calella

Jo estava sempre a casa i gràcies als Serveis Socials va sorgir l'oportunitat de venir a l'hort, a produir-hi coses bones i naturals. Estava molt feliç! Haviem de venir els dimarts i els dijous, cosa que ja feia, i a més jo hi trec el cap cada cop que puc, venia caminant des de casa i aquí m'activava, era com fer exercici. I si a sobre duia hortalisses bones a casa, fantàstic! Era la primera vegada que treballava una parcel·la, la veritat és que ha

esta molt fàcil seguint les indicacions del nostre tècnic. En dos mesos ja tenia hortalisses a les mans! I la verdura d'aquí és tant diferent a la del mercat! La nostra es riquíssima, no cal dir-ho. La veritat és que ara estic molt trist perquè, en deixar l'hort, ja no tinc res a fer fora de casa.

**Hem après a aprofitar tot el que ens
dóna la terra, no llencem res**

José Manuel Martín, 64 anys i Inma Ortiz, 58 anys | Veïns de Calella

En José Manuel és el titular de la parcel·la i la cuida juntament amb la seva dona. "Jo m'he criat al camp", explica, "fins als 17 anys vivia a un petit poble de Salamanca. Tenia idea de com era un hort, tot i que la principal diferència és que aquí l'hort és continu i allà, a Salamanca, només s'hi treballa a la primavera i a l'estiu. He après molt, aquí, jo sabia conrear però desconeixia per exemple com fer agricultura ecològica o com tractar les plagues. Ha sigut una experiència molt bona".

La Inma destaca el següent: "Hem ampliat el que ja sabíem de com s'ha de treballar la terra: ja sabem

com fer fertilitzants o, fitosanitaris, per exemple. També hem après a aprofitar tot el que ens dona la terra, pràcticament no hem llençat res. Quan vèiem una ortiga no gosàvem desfer-nos-en perquè podíem fer-ne purí. I hem produït molt! Hem fet mermelada de pebrots verds, també de tomàquet, salsa de pebrot vermell... També cal dir que hem gaudit molt dels dies que han vingut totes les famílies i compartíem coses, era molt maco. Què farem ara? Hem sol·licitat un hort municipal a l'Ajuntament i, si nos ens ho donen, hem pensat en continuar venint al 3C per a participar a les tasques comunitàries, com a voluntaris".

Les xifres de 3C a Calella

2.000 m²
de superfície

12
activistes
(n'hi ha hagut 18 però 6
es van donar de baixa)

80 m²
conreables per
activista

15
parcel·les
individuals
i la resta d'espai, d'ús
comunitari

11.930 kg
de producció
total
d'hortalisses i verdures
ecològiques

760 kg
de producció
mitjana per
activista

28
tallers
impartits

7
accions
per a la comunitat

Finca de Valldebanador - Calella (Maresme)
Obertura: 2015
Tècnic agrícola: Albert Amorós
Coordinadora 3C: Damiana Conde

Humana Fundación Pueblo para Pueblo promou des del 1987 la protecció del medi ambient a través de la reutilització de tèxtil i duu a terme projectes de cooperació a l'Àfrica, Amèrica Llatina i Àsia. La Fundació, al mateix temps, compta amb programes de suport local i sensibilització al territori més proper.

www.humana-spain.org

C/ Aiguafreda, 12 | Polígon Industrial l'Ametlla Park | 08480 | L'Ametlla del Vallès (Vallès Oriental)
902 170 273 | info@humana-spain.org

2017